

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 30. tammikuuta 2023
(OR. en)

5841/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0014(NLE)

ENV 76
ENT 18
ONU 9
CHIMIE 5

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	30. tammikuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 41 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdennessätoista kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kyseisen yleissopimuksen liitteeseen A tehtäviä muutoksia koskeviin ehdotuksiin

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 41 final.

Liite: COM(2023) 41 final

Bryssel 30.1.2023
COM(2023) 41 final

2023/0014 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdennessätoista kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kyseisen yleissopimuksen liitteeseen A tehtäviä muutoksia koskeviin ehdotuksiin

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdennessätoista kokouksessa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta päätöksiin, jotka koskevat liitteen A muuttamista siten, että liitteeseen lisätään aineet Dekloraani plus, metoksikloori ja UV-328.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Tukholman yleissopimus

Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen, jäljempänä 'yleissopimus', tarkoituksena on suojella ihmisten terveyttä ja ympäristöä pysyviltä orgaanisilta yhdisteiltä. Yleissopimus tuli voimaan 17. toukokuuta 2004. Euroopan unioni on sopimuksen osapuoli.¹ Yleissopimus muodostaa ennalta varautumiseen perustuvat puitteet, ja sen tarkoituksena on lopettaa pysyvien orgaanisten yhdisteiden tuotanto, käyttö, tuonti ja vienti, huolehtia yhdisteiden turvallisesta käsittelystä ja loppusijoituksesta ja vähentää tiettyjen tahattomasti tuotettujen orgaanisten yhdisteiden päästöjä tai poistaa ne.

2.2. Sopimuspuolten konferenssi

Sopimuspuolten konferenssi on perustettu yleissopimuksen 19 artiklan nojalla, ja se on Tukholman yleissopimuksen hallintoelin. Se kokoontuu yleensä kahden vuoden välein ja valvoo yleissopimuksen täytäntöönpanoa. Se myös arvioi kemikaaleja, joita pysyvien orgaanisten yhdisteiden arviointikomitea, jäljempänä 'POPRC -komitea', tuo sen käsiteltäväksi.

Sopimuspuolet ovat toimittaneet yleissopimuksen 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti sihteeristölle ehdotukset aineiden Dekloraani plus, metoksikloori ja UV-328 sisällyttämisestä yleissopimuksen liitteeseen A, minkä jälkeen POPRC-komitea arvioi ehdotukset 8 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti. POPRC-komitea suositteli sopimuspuolten konferenssille, että metoksikloori sisällytetään liitteeseen A ilman yksittäisiä vapautuksia ja että aineet Dekloraani plus ja UV-328 sisällytetään liitteeseen A yksittäisin vapautuksin. Liitteisiin tehtävien muutosten hyväksymismenettelystä määrätään yleissopimuksen 22 artiklassa.

Yleissopimuksen 23 artiklan mukaisesti kullakin sopimuspuolella on yksi ääni. Alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt, kuten Euroopan unioni, käyttävät äänioikeuttaan kuitenkin siten, että niillä on yhtä monta ääntä kuin niillä on jäsenvaltioita, jotka ovat yleissopimuksen sopimuspuolia.

2.3. Suunniteltu sopimuspuolten konferenssin säädös

Sopimuspuolten konferenssi tarkastelee yhdennessätoista varsinaisessa kokouksessaan päätöksiä, joilla lisättäisiin aineet Dekloraani plus, metoksikloori ja UV-328 yleissopimuksen liitteeseen A (tuotannon ja käytön lopetus), liitteeseen B (rajoittaminen) ja/tai liitteeseen C (tahaton tuottaminen).

Päätösten tarkoituksena on kemikaalien sisällyttäminen liitteeseen A, B ja/tai C, mikä tarkoittaa, että kemikaaleihin sovelletaan toimenpiteitä, joilla pyritään lopettamaan niiden tuotanto ja käyttö tai rajoittamaan sitä, mukaan lukien tahattomasti tuotettujen orgaanisten yhdisteiden päästöjen vähentäminen tai lopettaminen.

¹ EUVL L 209, 31.7.2006, s. 1.

Suunnitellusta säädöksestä tulee sopimuspuolia sitova yleissopimuksen 22 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Kyseisessä artiklassa määrätään seuraavaa: ”A, B tai C liitteen muuttamista koskeviin ehdotuksiin sekä niiden hyväksymiseen ja voimaantuloon sovelletaan samoja menettelytapoja kuin tämän yleissopimuksen uusia liitteitä koskeviin ehdotuksiin sekä niiden hyväksymiseen ja voimaantuloon, kuitenkin siten, että A, B tai C liitteen muutos ei tule voimaan sellaisen sopimuspuolen osalta, joka on antanut liitteiden muuttamista koskevan selityksen 25 artiklan 4 kappaleen mukaisesti, jolloin muutos tulee tällaisen sopimuspuolen osalta voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen päivän jälkeen, jona se on tallettanut muutosta koskevan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tallettajan huostaan.”

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdennessätoista kokouksessa unionin puolesta otettavan kannan olisi pysyvien orgaanisten yhdisteiden arviointikomitean asiaan liittyvien suositusten mukaisesti oltava se, että tuetaan aineiden Dekloraani plus, metoksikloori ja UV-328 sisällyttämistä liitteeseen A.

Sopimuspuolet ovat toimittaneet yleissopimuksen 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti sihteeristölle ehdotukset aineiden Dekloraani plus, metoksikloori ja UV-328 sisällyttämisestä yleissopimuksen liitteeseen A, minkä jälkeen POPRC-komitea arvioi ehdotukset 8 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti. POPRC-komitea tarkasteli ehdotuksia soveltaen yleissopimuksen liitteessä D täsmennettyjä valintakriteerejä ja totesi, että kriteerit täyttyvät. POPRC-komitea arvioi aineiden Dekloraani plus, metoksikloori ja UV-328 riskiprofiilit ja totesi, että koska kyseiset aineet voivat kulkeutua luonnossa kauas, niillä on todennäköisesti merkittäviä ihmisen terveydelle ja/tai ympäristölle haitallisia vaikutuksia, jotka edellyttävät maailmanlaajuisia toimia. Sen vuoksi POPRC-komitea suosittelee sopimuspuolten konferenssille metoksikloorin sisällyttämistä liitteeseen A ilman yksittäisiä vapautuksia ja aineiden Dekloraani plus ja UV-328 sisällyttämistä liitteeseen A yksittäisin vapautuksin.

Jotta ihmisten terveyttä ja ympäristöä voidaan suojella aineiden Dekloraani plus, metoksikloori ja UV-328 uusilta päästöiltä, on tarpeen vähentää kyseisten kemikaalien tuotantoa ja käyttöä tai lopettaa tuotanto ja käyttö maailmanlaajuisesti ja tukea niiden sisällyttämistä yleissopimuksen asiaan kuuluviin liitteisiin. Ehdotus on linjassa asetuksen (EU) 2019/1021 kanssa, jolla pannaan täytäntöön Tukholman yleissopimus unionissa, ja täydentää sen täytäntöönpanoa. Se on täysin yhdenmukainen tavoitteen kanssa, jonka mukaan ihmisen terveyttä ja ympäristöä on suojeltava pysyvilta orgaanisilta yhdisteiltä.

Ehdotus on yhdenmukainen asetuksen (EY) N:o 1107/2009 ja asetuksen (EU) N:o 528/2012 yleisen lähestymistavan kanssa hitaasti hajoavien, biokertyvien ja myrkyllisten (PBT) aineiden osalta, koska molemmissa säädöksissä esitetään kriteerit, joiden perusteella PBT-aineiden markkinoille saattamista ja käyttöä ei periaatteessa sallita. Yhteisymmärrysasiakirjassa² käsitellään Tukholman yleissopimuksen, asetuksen (EU) 2019/1021 ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 välistä suhdetta rajoitusten ja lupavaatimusten osalta yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

² http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa*”³.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Sopimuspuolten konferenssi on pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevalla Tukholman yleissopimuksella perustettu elin.

Säädös, joka sopimuspuolten konferenssin on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla Tukholman yleissopimuksen 22 artiklan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät ympäristöön.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 192 artikla.

4.3. Päätelmä

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana olisi oltava SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

³ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdennessätoista kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta kyseisen yleissopimuksen liitteeseen A tehtäviä muutoksia koskeviin ehdotuksiin

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni teki pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen, jäljempänä 'yleissopimus', neuvoston päätöksellä 2006/507/EY⁴, ja se tuli voimaan 17 päivänä toukokuuta 2004.
- (2) Yleissopimuksen 8 artiklan mukaan yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssi voi sisällyttää kemikaaleja yleissopimuksen liitteeseen A, B ja/tai C ja täsmentää kyseisiin kemikaaleihin liittyvät valvontatoimenpiteet.
- (3) Yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdennessätoista kokouksen odotetaan hyväksyvän päätökset, jotka koskevat uusien kemikaalien lisäämistä yleissopimuksen liitteeseen A.
- (4) On aiheellista vahvistaa mainitussa sopimuspuolten konferenssissa unionin puolesta otettava kanta, koska päätökset ovat unionia sitovia.
- (5) Jotta ihmisten terveyttä ja ympäristöä voidaan suojella aineiden Dekloraani plus, metoksikloori ja UV-328 uusilta päästöiltä, on tarpeen vähentää kyseisten kemikaalien tuotantoa ja käyttöä tai lopettaa tuotanto ja käyttö maailmanlaajuisesti ja tukea niiden sisällyttämistä yleissopimuksen asiaan kuuluviiin liitteisiin,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdennessätoista kokouksessa ja mahdollisissa seuraavissa sopimuspuolten konferensseissa, joissa asia on asialistalla, unionin puolesta otettava kanta, pysyvien orgaanisten yhdisteiden arviointikomitean (POPRC-komitea) asiaan liittyvät suositukset huomioon ottaen, on seuraava:

⁴ Neuvoston päätös 2006/507/EY, tehty 14 päivänä lokakuuta 2004, pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 209, 31.7.2006, s. 1).

- (a) tuetaan aineen Dekloraani plus sisällyttämistä liitteeseen A POPRC-komitean ehdottamin yksittäisin vapautuksin;
- (b) tuetaan metoksikloorin sisällyttämistä liitteeseen A ilman yksittäisiä vapautuksia;
- (c) tuetaan aineen UV-328 sisällyttämistä liitteeseen A POPRC-komitean ehdottamin yksittäisin vapautuksin.

2 artikla

Unionin edustajat voivat sopia 1 artiklassa tarkoitetun kannan tarkentamisesta Tukholman yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssin yhdennessätoista kokouksessa tai mahdollisissa seuraavissa sopimuspuolten konferensseissa, joissa asia on asialistalla, tapahtuvan kehityksen valossa ja jäsenvaltioita kuullen paikalla tapahtuvan yhteensovittamisen mukaisesti ilman, että kannasta tehdään uusi neuvoston päätös.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*